

Mellomkirkelig råds engasjement i Midtøsten: Handlingsplan 2015-17

Rolleforståelse og målgrupper

Et titalls norske organisasjoner er engasjert i Midtøsten. Mellomkirkelig råd (MKR) skal ikke drive egne prosjekter i regionen, men støtte partneres arbeid. Prosjekter drevet av de økumeniske organisasjonene (Kirkenes verdensråd (KV), Det lutherske verdensforbund (LVF) og Middle East Council of Churches (MECC) samt det interreligiøse rådet i Jerusalem (CRIHL) er MKRs viktigste samarbeidprosjekter. Dette samarbeidet forutsetter økonomisk støtte fra Utenriksdepartementet eller andre. MKR har en spesiell relasjon til Den norske kirkes søsterkirke Evangelical Lutheran Church of Jordan and the Holy Land (ELCJHL) og støtter kirken med OVF-midler. MKR skal arbeide for at også menighetene i Dnk støtter kirken økonomisk og på annen måte.

MKR skal kommunisere et sannferdig bilde av hva som skjer i Midtøsten, og utforske hvilke veier som fører til fred. MKR har et særlig ansvar i forhold til kristne miljøer og skal bidra til å høyne kunnskapsnivået og engasjementet for rettferdighet og fred i Midtøsten blant norske kristne. MKR vil stimulere til teologisk refleksjon om bibelbruk i forhold til «Det hellige land».

MKR skal spille en opinionsdannende rolle i forhold til den norske offentligheten og politiske miljøer. I den offentlige debatten vil MKR som et kirkelig organ særlig legge vekt på å synliggjøre de kristnes situasjon i Midtøsten og kirkenes bidrag til fred og forsoning. Men MKR vil også synliggjøre andre grupper og ikke minst det samarbeidet som pågår mellom trossamfunn og organisasjoner på tvers av religiøse grenser. Skal kirkene kunne bidra til rettferdig fred, må det skje gjennom et samarbeid både med jøder og muslimer.

MKR vil dele erfaringer fra religionsdialoger og tydeliggjøre hvorledes religiøse aktører kan spille en viktig rolle sammen med andre i det sivile samfunnet, for å bidra til demokratisk utvikling i de ulike landene i Midtøsten.

MKR's viktigste samarbeidspartnere:

- Kirkenes verdensråd: Jerusalem Inter-Church Centre, Palestine Israel Ecumenical Forum (PIEF), Ecumenical Accompaniment Programme in Palestine and Israel (EAPPI)
- Middle East Council of Churches
- Det lutherske verdensforbund: Stiftelsen Oljeberget, Augusta Victoria sykehuset
- Den lutherske kirken i Jordan og Det hellige land
- Council of Religious Institutions of the Holy Land
- Jordanian Interfaith Coexistence Research Center
- Kairos Palestine
- Kirkens Nødhjelp
- Stiftelsen Oljeberget
- Norges Kristne Råd (NKR)
- Misjonsorganisasjonene i SMM (særlig Den Norske Israelmisjon (DNI), Det Norske Misjonsselskap (NMS) og Stefanusalliansen)
- Karibu
- KFUK-KFUM Global

- Kirkeuka for fred i Israel og Palestina
- Sabeels Venner Norge
- Det Mosaiske Trossamfund
- Islamsk Råd Norge
- Utenriksdepartementet

Konkretiseringer av MKRs arbeid

1. Norsk kirkelig kontekst: teologisk og etisk holdningsskapende arbeid om Israel og Palestina

MKR vil gjennom sitt arbeid bidra til å gi et sannferdig bilde av den israelsk/palestinske konflikten, både historisk og aktuelt. MKR vil særlig bidra til en bredere kirkelig forståelse av de etiske og teologiske problemstillingene som reises i møte med den aktuelle konflikten.

- Synliggjøre KM-saken fra 2008 på nytt ved stadig å minne om den, og ved at den ligger tilgjengelig på kirken.no.
- Utvikle en informasjons- og kommunikasjonsstrategi. Delta i debatter i media, være aktive på møter og lignende og bidra med artikler og innlegg om aktuelle saker. MKRs stab skal være aktive bidragsytere på kirkelige arrangementer og i den offentlige debatten.
- Utruste og utfordre lokalmenigheter og andre til å arbeide med de teologiske problemstillingene som reises i møte med den aktuelle konflikten i Israel og Palestina.
- Spre Kairosdokumentet og MKRs bok om dokumentet.
- Stimulere til fornyet teologisk refleksjon. Bidra til samtalene i NKR.
- Utruste og utfordre lokalmenigheter og andre til å arbeide med de etiske problemstillingene som reises i møte med den aktuelle konflikten i Israel og Palestina ved å delta i den årlige *Kirkeuka for fred i Israel og Palestina* i regi av KV.
- Bruke deltakere fra KVs ledsagerprogram (EAPPI) som ressurser i holdningsarbeidet i Norge.
- Samarbeide med utdanningsinstitusjoner og andre relevante partnere om å øke den generelle bevisstheten og kunnskapen om utviklingen i Midtøsten. Arbeidet i Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP), Teologisk nemnd (TN) og Norges Kristne Råd er viktige arenaer for å bidra til dette.

2. Utveksling, besøk og vennskapssamarbeid

MKR vil gjennom sitt arbeid bidra til økt kunnskap og solidaritet gjennom tettere kontakt og gjensidig erfaringsutveksling mellom kristne i Norge og i Midtøsten ved å legge til rette for gjensidige besøk.

- Delta i kirkelige delegasjonsreiser til ulike land i Midtøsten (Egypt 2015) og bidra til økt deltakelse av ungdommer på slike turer.
- Oppfordre lokalmenigheter til å utvikle og styrke kontakten med lokale menigheter i Midtøsten gjennom å besøke dem, inngå vennsapsavtaler og benytte bispedømmenes kontakter i Midtøsten, i særlig grad Hamar (Syria), Tunsberg (Egypt) og Borg (Palestina).
- Bruke SMM-arbeidet til å formidle kontakt mellom menigheter i Dnk og kirker og menigheter misjonsorganisasjonene samarbeider med i Midtøsten. Særlig aktuelle er NMS (Egypt) og DNI (Israel).

- Bidra til å rette fokus mot barn og unges situasjon i Midtøsten ved å inkludere besøk til kirkelig barne- og ungdomsarbeid, skoler og andre institusjoner som arbeider med barn på reiser i Midtøsten.
- Bidra til at ungdom fra Den norske kirke hver sommer deltar på Sabeels ungdomskonferanse (økonomisk støtte fra MKR).
- Være en ressurs for og bidra med informasjon til norske kristne som vil reise til regionen. Styrke kontakten med arrangører av reiser, særlig reiser som foregår i regi av menigheter, bispedømmere og organisasjoner i Dnk. Jobbe for at flere kristne benytter palestinske turopereatører, gjestehus og hoteller når de reiser på pilegrimsreise til Jerusalem og Betlehem. Oppdatere og gjøre brosjyren *Kristne gjestehus i Midtøsten* bedre kjent. Utarbeide en kortfattet oversikt over Dnks engasjement og kontakter i Midtøsten som sendes bispedømmene til bruk i deres planlegging av turer til regionen.
- Legg til rette for besøk til Norge fra Midtøsten ved å invitere dem til å bidra i Kirkeuka for fred i Israel og Palestina.
- Oppfordre norske lokalmenigheter til å opprette kontakt med kristne med bakgrunn fra Midtøsten som nå bor i Norge, inkludere dem i våre fellesskap og bruke deres kontakter og ressurser i gudstjenester og andre arrangementer.
- Rekruttere flere norske til KVs ledsagerprogram (EAPPI) i samarbeid med prosjektets norske styringsgruppe

3. Den Lutherske kirke i Jordan og Det hellige land

MKR vil gjennom sitt arbeid fortsette å gi åndelig, moralsk og økonomisk støtte til vår søsterkirke i Jordan og Det hellige land (ELCJHL). Vi vil styrke bevisstheten i Dnks menigheter om at vi står sammen med denne kirken gjennom LVF-fellesskapet og i den globale kirkens felles oppdrag om misjon og diakoni.

- Utarbeide konkret handlingsplan knyttet til avtalen mellom Dnk og ELCJHL
- Det skal sendes ut utfordring til menighetene i Dnk om å be regelmessig for rettferdig fred i Midtøsten og om å gi offer til ELCJHL.
- Videreføre den økonomiske støtten (OVF-midler) til ELCJHLs kvinnearbeid.
- Ta initiativ til et konkret samarbeid mellom ELCJHLs kvinneskole og kvinnearbeid i Dnk, f.eks. ved å arrangere felles seminarer.
- Utvikle et nytt OVF-prosjekt når nåværende prosjektstøtte utløper etter 2014.
- Bidra til ELCJHLs kirkelige arbeid og skolearbeid i samarbeid med Kirkens Nødhjelp.
- Ta initiativ til at ELCJHL blir tema både i Nasjonalkomiteen for LVF og SMM-samarbeidet.
- Arbeide for gode økumeniske relasjoner gjennom å ta denne tematikken opp i samtaler med ELCJHLs ledelse.

4. Internasjonalt og økumenisk samarbeid

MKR vil gjennom sitt arbeid videreutvikle samarbeidet med LVF og KV og bidra til å sikre økonomisk støtte fra Utenriksdepartementet til dette arbeidet. MKR vil vurdere hvorledes vi kan etablere et fornyet samarbeid med MECC.

- Videreføre arbeidet i Stiftelsen Oljeberget, hvor MKRs generalsekretær er styreleder. Videreføre det økonomiske samarbeidet med Utenriksdepartementet.

- Ivareta samarbeidet med LVF og Augusta Victoria-sykehuset og boligprosjektet på Oljeberget.
- Delta i KVs Palestine Israel Ecumenical Forum (KISPs leder er medlem av PIEF).
- Rekruttere til ledsagerprogrammet EAPPI (KV).
- Arbeide for at flere norske menigheter og kirkesamfunn deltar i *Kirkeuka for fred i Israel og Palestina* (KV).
- Delta i KVs prosjektarbeid for å sikre kristne nærvær i Midtøsten gjennom økonomisk støtte (UD-samarbeid).
- Videreutvikle kontakten med Kairos-Palestine.
- Videreutvikle samarbeidet med Jerusalem Inter-Church Centre (KV).
- Utvikle et nærmere samarbeid med Middle East Council of Churches (MECC): Generalsekretæren er medlem av MECCs Core Group. Arbeide for norsk økonomisk støtte til MECC.
- Ta initiativer til å utvikle gode relasjoner mellom ELCJHL og andre av MKRs samarbeidspartnere

5. Arbeid for religionsfrihet, minoriteters rettigheter og støtte til kristent nærvær i Midtøsten

MKR vil i samarbeid med andre bidra til oppmerksomhet og engasjement rundt religionsfrihet generelt i Midtøsten og spesielt de kristnes situasjon. (Dette målet er også inkludert i mange av de foregående punktene).

- MKR vil levere bidrag til UD's prosjekt om minoritetsbeskyttelse.
- MKR vil utvide sitt samarbeid om trosfrihet med Stefanusalliansen. Støtte opp om *Søndag for forfulgte*. Bidra til at trosfrihet i sterkere grad blir et tema i SMM-samarbeidet.
- Lage materiell til Freds- og menneskerettighetssøndagen.
- Bygge ut kontakten med kirkene i Egypt gjennom relevante samarbeidspartnere som NMS og Bibelselskapet i Egypt.
- Bygge ut kontakten med kirker i Jordan.
- Opprette kontakt med menneskerettighetsaktører på israelsk og palestinsk side, i samarbeid med blant annet Kirkens Nødhjelp, Sabeel og Karibu.
- Motarbeide alle former for antisemittisme. MKR vil sammen med Kirkelig dialogsenter i Oslo utvikle ressursmateriell om religiøse minoriteter til bruk i trosopplæringen. Dette følges opp i samarbeid med Det Mosaiske Trossamfund og Islamsk Råd Norge.

6. Arbeid med religionsdialog

MKR vil gjennom sitt arbeid styrke arbeidet med religionsdialog i Midtøsten som et bidrag til fredsbygging.

- Videreføre samarbeidet med Det interreligiøse rådet i Jerusalem (CRIHL). Invitere Rådets medlemmer med ulik trosbakgrunn til Norge. Oppsøke Rådet ved besøk, be Rådet legge til rette for møter med engasjerte jøder, kristne og muslimer.
- Videreføre samarbeidet med Jordanian Interfaith Coexistence Research Centre (JICRC) i Amman.
- Sette kvinner og ungdoms stilling på dagsordenen i den interreligiøse dialogen
- Videreutvikle de bilaterale dialogene med Islamsk Råd og Det Mosaiske Trossamfund

- Videreføre dialogen i Abrahams Forum.

7. Norsk offentlighet: Politisk og opinionsdannende arbeid

MKR vil med utgangspunkt i kirkemøtesakene om Midtøsten og Menneskerettighetene konkretisere de politiske utfordringene for situasjonen i Israel og Palestina og i Midtøsten forøvrig.

MKR vil gjennom sitt arbeid bidra i den norske offentligheten til å gi et sannferdig bilde av den israelsk/palestinske konflikten. MKR vil fokusere på trosfrihet for kristne og andre religiøse minoriteter i Midtøsten. MKR vil også motvirke retorikk og politikk som bygger opp under forestillingen om sivilisasjonskonflikt mellom Vesten og det muslimske Midtøsten. MKR vil synliggjøre erfaringer fra Midtøstens kristne som blir satt i en vanskelig posisjon gjennom slik retorikk og politikk.

- Arbeide for at Norge anerkjenner Palestina som selvstendig stat.
- Arbeide for at norske myndigheter legger press på Israel for umiddelbart å avskaffe okkupasjonen, oppheve blokaden av Gaza, stanse alle nye israelske bosetninger på okkupert jord og stoppe fordrivingen av palestinere fra Øst-Jerusalem.
- Arbeide for at ingen norskeide selskaper eller statlige fond investerer i firmaer som bidrar til å opprettholde den ulovlige okkupasjonen, og at vi heller ikke handler varer som er ulovlig produsert i de okkuperte palestinske områdene. MKR vil arbeide for at norske myndigheter får til en ordening for merking av varenes opprinnelsessted.
- Arbeide for at norske myndigheter legger press både på palestinske myndigheter og Israel for å respektere menneskerettigheter, garantere for minoriteters rettssikkerhet og få til en fredsløsning.
- Oppfordre norske myndigheter til å gi opphold til minoriteter fra Midtøsten som må flykte på grunn av sin tro.
- Oppfordre norske myndigheter til å ta imot flere flyktninger og krigsofre fra Irak og Syria.
- Styrke bevisstheten og engasjementet hos norske myndigheter for situasjonen til Midtøstens kristne slik at de sikres gode fremtidige levekår i regionen, og utrustes til å spille en konstruktiv rolle for forsoning og samfunnsbygging.
- Gi innspill til UD's prosjekt om minoritetsbeskyttelse.